

**RAPPORT
PERIODIEK KWALITEITSONDERZOEK
P.C. BASISCHOOL OPMAAT**

School : P.C. Basisschool Opmaat
Plaats : Nieuw-Vennep
BRIN-nummer : 27PF
Onderzoeksnummer : 94386

Datum schoolbezoek : 12 juni 2007
Datum vaststelling : 17 september 2007

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	5
2 KWALITEITSPROFIEL	7
3 BESCHOUWING	11
4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT	15

1 INLEIDING

Het periodiek kwaliteitsonderzoek

Op 12 juni 2007 bezocht de Inspectie van het Onderwijs P.C. Basisschool Opmaat in het kader van een periodiek kwaliteitsonderzoek (PKO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de kernindicatoren van een aantal kwaliteitsaspecten, op grond van het door de inspectie gehanteerde toezichtkader primair onderwijs 2005.

Bij dit PKO doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om kernindicatoren die betrekking hebben op het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, de actieve en zelfstandige rol van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

In de brochure 'Toezichtkader PO 2005' vindt u achtergrondinformatie over de indicatoren die de inspectie bij haar toezicht in ogenschouw heeft genomen. U kunt deze brochure downloaden van de website van de inspectie: www.onderwijsinspectie.nl.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alleen de kernindicatoren te onderzoeken maar meer indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school aan de orde geweest. Omdat de school pas vier jaar bestaat en alleen in 2004 een beperkt jaarlijks onderzoek heeft gehad, is in dit onderzoek de kwaliteitszorg onderzocht. De toegevoegde indicatoren staan cursief vermeld in het kwaliteitsprofiel van hoofdstuk 2. Indien de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit de zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Zo sluit de inspectie niet alleen aan bij de specifieke situatie van de school, maar wordt de school bovendien niet onnodig belast. Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan documenten ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten betrekking hebben. Het betrof de volgende documenten:

- Zelfevaluatie ten aanzien van spelling;
- Notulen van KIK-overleg;
- Tevredenheidsonderzoek onder ouders;
- Auditorverslagen van KIK-kaarten.

Op grond van de gegevens uit die documenten heeft de inspectie om de volgende reden besloten om toch alle kernindicatoren te onderzoeken: de documenten geven slechts een beperkt beeld van de gerealiseerde kwaliteit. De gegevens die uit het oudertevredenheidsonderzoek naar voren kwam, is voor de inspectie aanleiding geweest om de door u verkregen oordelen op de volgende kernindicator alleen te verifiëren: ouderbetrokkenheid (kernindicator 9.3).

De opzet van het onderzoek

Het periodiek kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten.

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd.
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1, 2, 3, 4, 6, 8.
- Bovendien heeft de inspectie over de kwaliteit van de kernindicatoren gesprekken gevoerd met de directie en de intern begeleider(s).
- Op uw school is verder een gesprek gevoerd met leerlingen en leraren.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met het managementteam. Daarbij was een vertegenwoordiging van het bevoegd gezag aanwezig.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 wordt een beschouwing gegeven over de geconstateerde kwaliteit en wordt deze onder andere gezien in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 KWALITEITSPROFIEL

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan kernindicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Het kwaliteitsprofiel van P.C. Basisschool Opmaat

Kwaliteitszorg	1	2	3	4
1.1 De school heeft inzicht in de verschillen in onderwijsbehoefte van haar leerlingenpopulatie.			●	
1.2 De school evalueert jaarlijks systematisch de kwaliteit van haar opbrengsten.			●	
1.3 De school evalueert regelmatig het leren en onderwijzen.			●	
1.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.		●		
1.5 De school borgt de kwaliteit van het leren en onderwijzen.				●
1.6 De school rapporteert aan belanghebbenden inzichtelijk over de gerealiseerde kwaliteit van het onderwijs.			●	
1.7 De school waarborgt de sociale veiligheid voor leerlingen en personeel.		●		
1.8 De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van sociale integratie en actief burgerschap, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			●	

Leerstofaanbod	1	2	3	4
3.1 De aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde zijn dekkend voor de kerndoelen.			●	
3.4 De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			●	
3.5 De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.		●		
3.6 De leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde zijn afgestemd op de onderwijsbehoefte van individuele leerlingen.			●	
3.8 De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlingengewicht biedt leerinhouden aan bij Nederlandse taal die passen bij de onderwijsbehoefte van leerlingen met een taalachterstand.			●	

Tijd	1	2	3	4
4.4 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.				●
4.5 De school stemt de hoeveelheid tijd voor leren en onderwijzen bij Nederlandse taal en rekenen en wiskunde af op de onderwijsbehoeften van leerlingen.			●	

Pedagogisch handelen	1	2	3	4
5.3 De leraren zorgen ervoor dat leerlingen op een respectvolle manier met elkaar omgaan.				●

Didactisch handelen	1	2	3	4
6.1 De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.				●
6.3 De leraren leggen duidelijk uit.			●	
6.5 De leraren geven expliciet onderwijs in strategieën voor denken en leren.			●	

Afstemming	1	2	3	4
7.1 De leraren volgen de vorderingen van hun leerlingen systematisch.			●	
7.3 De leraren stemmen de instructie en verwerking af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.				●

Actieve en zelfstandige rol leerlingen	1	2	3	4
8.1 De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.				●
8.3 De leerlingen hebben verantwoordelijkheid voor de organisatie van hun eigen leerproces die past bij hun ontwikkelingsniveau.			●	

Sfeer op school	1	2	3	4
9.3 De ouders/verzorgers tonen zich betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.			●	
9.5 De leerlingen en het personeel voelen zich aantoonbaar veilig op school.			●	

Begeleiding	1	2	3	4
10.1 De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	

Zorg	1	2	3	4
11.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens, bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.				●
11.3 De school voert de zorg planmatig uit.				●
11.4 De school gaat de effecten van de zorg na.			●	

Resultaten	1	2	3	4	5
12.1 De resultaten van de leerlingen aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.					●
12.2 De sociale vaardigheden van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					●

Ontwikkeling van leerlingen	1	2	3	4	5
13.1 De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
13.2 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.			●		
13.3 De leerlingen doorlopen in beginsel de school binnen de verwachte periode van 8 jaar.			●		

3 BESCHOUWING

In dit hoofdstuk wordt een beschouwing gegeven over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Opmaat en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel uit het vorige hoofdstuk. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende indicatoren onderling en voor zover relevant tussen de indicatoren en de context van de school, de specifieke doelstelling van basisschool Opmaat en eerdere inspectieonderzoeken.

Algemeen beeld

De inspectie komt tot de conclusie dat het onderwijs van basisschool Opmaat van voldoende tot goede kwaliteit is. Alhoewel de school nog maar vier jaar bestaat weet de school een goede kwaliteit te realiseren op belangrijke onderdelen van het onderwijsleerproces en de zorg voor de leerlingen. De duidelijke structuur in de school en de heldere aansturing door het managementteam dragen positief bij aan dit resultaat. Omdat de school weinig leerlingen heeft in de bovenbouw en deze leerlingen nog maar kort op deze school zijn, zijn de eindopbrengsten van deze school nog niet te beoordelen. Hieronder volgt een toelichting op dit oordeel.

Toelichting

Sterke punten

Bij de oprichting van de school hebben de directie en het team zich gerealiseerd dat het aanbrengen van een duidelijke structuur in de school en een heldere aansturing noodzakelijk is voor een startende school. De snelle groei van het aantal leerlingen, waaronder ook zij-instroom van andere scholen, en de vele wisselingen in het team kunnen belemmerende factoren zijn voor de schoolontwikkeling. Basisschool Opmaat heeft hier adequaat op gereageerd. In het onderwijsleerproces en in de zorg en het aanbod is niet merkbaar dat deze school nog maar kort bestaat.

Belangrijk voor de schoolontwikkeling is dat de school snel de zelfevaluatie heeft opgepakt. De opbrengsten worden, zover ze er al waren, uitgebreid geanalyseerd. Bij onvolkomenheden, zoals bij spelling, grijpt de school vervolgens direct in. Met andere woorden de school volgt de resultaten van de leerlingen. De inspectie kan echter, zoals in het algemeen beeld is gesteld, de eindopbrengsten van de school nog niet beoordelen. De tussentijdse opbrengsten voor de groepen 2, 3 en 4 zijn wel beoordeeld. Alhoewel deze tussenopbrengsten voldoende zijn, zijn ze voor de school aanleiding om ook voor lezen een uitgebreide analyse uit te voeren, zoals bij spelling is gebeurd.

Basisschool Opmaat is sterk in de registratie van resultaten en afspraken. Bijna alles wordt digitaal vastgelegd, waardoor de informatie voor iedereen beschikbaar is, op elk moment. De intern begeleiders en de directie gebruiken deze informatie adequaat voor de aansturing en ondersteuning van het team.

De heldere structuur is ook terug te vinden in de klassen. De leerkrachten geven zeer gestructureerd les, en bereiken met goed klassenmanagement dat de leertijd efficiënt gebruikt wordt. De digitale lesvoorbereiding en -verantwoording helpen hierbij. De leerlingen pakken deze werkwijze goed op en werken daardoor geconcentreerd en taakgericht. Tegelijkertijd heerst er in de klassen een plezierige sfeer. Leerlingen tonen interesse in elkaar en gaan respectvol met elkaar en de leerkracht om.

In korte tijd hebben de intern begeleiders samen met de directeur een goed lopende zorgstructuur opgebouwd. Zij maken hierbij gebruik van deskundige leerkrachten die zelf de analyse van de resultaten uitvoeren, concrete handelingsplannen weten te maken en uit te voeren. De school richt haar zorg op alle leerlingen waarbij de ontwikkeling stagneert en niet alleen op leerlingen die zwak presteren. Of de zorg vervolgens ook een positief effect heeft op de ontwikkeling gaat de school na op leerling-niveau. De school overweegt de zorg ook op schoolniveau te gaan evalueren.

Verbeterpunten

Basisschool Opmaat is sterk in structuur, planning en registratie. Deze werkwijze is niet terug te vinden als het gaat om schoolontwikkeling. De school werkt onvoldoende planmatig aan verbeteringen van haar onderwijs. De school heeft de zelfevaluatie al wel goed op de rails. Ook worden uit deze zelfevaluatie verbeterpunten gedestilleerd. Maar dit zijn echter niet altijd dezelfde onderwerpen als waar vervolgens aan wordt gewerkt. De manier waarop de verbeteracties worden opgepakt kan beter. De doelen kunnen concreter worden opgesteld, het verbeterproces en de evaluatiecriteria kunnen transparanter worden geregistreerd. De resultaten en afspraken die voortkomen uit verbeteractiviteiten worden echter wel weer helder vastgelegd en gecontroleerd.

Het tweede verbeterpunt betreft de doorgaande leerlijn van groep 1 tot en met 8. Op de school bestaat nog een breuk tussen groep 2 en 3, omdat de school geen beredeneerd aanbod voor taal en rekenen heeft vastgelegd in een planning voor groep 1 en 2. De school heeft al wel een leerlijn voor deze leergebieden beschreven en beschikt ook over een geschikte methode. Deze methode wordt echter nog te vrijblijvend als bronnenboek gebruikt.

Recente wetgeving

Sinds 2006 is er nieuwe wetgeving op het gebied van sociale veiligheid én actief burgerschap en de sociale integratie'. Deze onderwerpen maken deel uit van het toezicht.

Sociale Veiligheid

De school heeft een veiligheidsbeleidsplan dat vooral ingaat op het beleid rond de afhandeling van incidenten. De school heeft een pestprotocol en bij incidenten wordt adequaat ingegrepen. De school heeft zich voorgenomen om het preventieve beleid te versterken, mede op basis van enquêtes onder leerlingen en personeel. Door deze bevraging kan het veiligheidsplan ook meer schoolspecifiek geformuleerd worden.

Burgerschap en integratie

De inspectie constateert dat de school haar visie op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie en de planmatige aanpak ervan nog onvoldoende heeft uitgewerkt. Het schoolplan 2007-2011 zal hier wel op ingaan. Ook de evaluatie van de resultaten van dit onderwijs ontbreken nog. De school ziet echter geen waarneembare risico's in de houding en de vaardigheden van de leerlingen op dit vlak. Daarom is de zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie door de inspectie vooralsnog toch als voldoende beoordeeld.

Binnen het leerstofaanbod gaat de inspectie ook na hoe het onderwijsaanbod mede is gericht op het actief bevorderen van burgerschap en sociale integratie. Hoewel de inspectie hierover nog geen oordeel uitspreekt, wijst ze erop dat hiervoor de volgende zaken nog verder ontwikkeld dienen te worden:

- De mate waarin burgerschap en integratie door de school ook in de omgang met de leerlingen in de praktijk wordt gebracht;
- De aandacht voor basiswaarden en uitgangspunten van de democratische rechtsstaat.

4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT

Bij dit PKO heeft de inspectie ook een onderzoek gedaan naar de naleving van een aantal wettelijke voorschriften. Dit onderzoek betrof de wettelijke voorschriften over de geplande onderwijstijd en over een door het bevoegd gezag vastgestelde schoolgids en schoolplan.

Op basis van dit onderzoek Op basis van dit onderzoek concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet.

De bevindingen van dit PKO leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie.